

skal begrunde vor Stilling i Udvalget, vil jeg tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, at der ved en Naagtsomhed fra min Side er kommet en mindre Feil tilstede i en af de Paragrafer, som vi have foreslaaet, men som jeg, hvis Forslaget bliver vedtaget, skal sørge for bliver rettet. Under Betænkningens Nr. 9 staar der i Begyndelsen af den anden af de sammesteds foreslaaede 2 nye Paragrafer: „Svor der ved en eller flere Præster (Sognepræst eller residerende Kapellan).“ Der skulde naturligvis efter hele Bygningen af vort Lovforslag i Parenthesen staa: „Sognepræst, residerende Kapellan eller Kapellan pro loco“; dette er imidlertid en Ubetydelighed, som jeg kun for en Ordens Skyld vil henlede Opmærksomheden paa; en Rettelser kan altid med Lethed foretages. Med Hensyn til den foreliggende Sags Realitet skal jeg først henlede det ærede Things Opmærksomhed paa, at det Mindretal, som bestaar af 3 Medlemmer af Udvalget, og hvortil jeg hører, er enigt med Fler-tallet deri, at det snarest muligt at give Sogne-menighederne en betydelig Indflydelse paa Valget af deres Præster. Det er dernæst enigt med Fler-tallet deri, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at udsætte en Lovgivning herom, indtil de samme Præsters Lønningsforhold ere ordnede; vi ere altsaa for saa vidt enige med Fler-tallet og i Mod sætning til det ærede Medlem for Frederiks-borg Amts 4de Valgkreds (H. C. Olsen) og, saavidt jeg kan skjønne, ogsaa i Mod sætning til den høitærede Minister. Grunden til denne vor Stilling er den, at vi ikke have kunnet opfatte — og det tror jeg heller ikke, Nogen her i Thinget kan — hele den Forandring, som er paataent med Hensyn til Geistlighedens Lønning, at gaa ud paa Andet end en Omfordeling af de Statsmidler, som hidtil have været henlagte til Geistlighedens Lønning. Geistlighedens Stilling til Staten og til Kirken bliver altsaa den samme som hidtil, den vil ved en kommende Lønningslov aldeles ikke forandres paa en saadan Maade, at vi kunne skjønne, at Forandringen staar i en nogensomhelst virkelig eller endog nødvendig Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvorvidt de enkelte Menigheder skulde have Indflydelse paa Valget af deres Præster eller ikke. Der er ogsaa en anden Grund tilstede, som taler imod at sammenknytte Lønnings-spørgsmaalet og Valgspørgsmaalet, og det er den, at det af Regjeringen indbragte Lovforslag om Præsternes Lønning kun er et Forslag om en delvis Omordning af Præsternes Lønningsforhold, og dette er Noget, som man er gaet

ind paa, og som ganske vist ogsaa kan forsvares, idet det er særligt med Hensyn til de Embeder, nemlig Landsbypræsteembederne, som Lønningsloven omfatter, at der er Årsag til Omordning af forskjellige Grunde, som jeg ikke nu skal komme nærmere ind paa. Det er nok, at det kan betragtes som givet, at Årsagen til Omordning af Lønningsforholdene er størst for Landsbytalbenes Vedkommende, og at den her træder frem paa en saa skarp og særegen Maade, at det ret vel kan forsvares, at man ved Ordningen af Lønningsvæsenet gaar stykkevis frem og begynder med Landsbyembederne. Derimod vil jeg tilstaa, at det ikke forekommer mig, at det vil kunne forsvares delvis at give Menighederne Indflydelse paa Valget af deres Præster. Det forekommer mig ikke, at der er nogensomhelst gyldig Grund til at udelukke Kjøbstadmenighederne fra Indflydelse paa Præstevalget, naar man giver den til Landsby-menighederne. Af disse Grunde er altsaa Mindretallet enigt med Fler-tallet i, at det kunde være ønskeligt at faae denne Sag fremmet snarest muligt, og at faae den fremmet uden Hensyn til, hvorledes det maatte gaa med Lønningsagen. Derimod ere vi ganske vist uenige med det ærede Fler-tal om Grundprinciperne i det af det fremlagte og fremdeles fastholdte Forslag. Efter hele Bygningen af dette Forslag og efter den Motivering, hvormed det er belyst for os, fremgaar det aldeles tydeligt, at Fler-tallets Udgangspunkt er dette, at der i Grunden tilkommer Menighederne en ubetinget Valgret, og at de forskjellige Indskrænkninger, som de dog ville indbrømme, mer eller mindre gjøre i denne Menighedsret et Staar, som man naturligvis skal sørge for bliver saa lille som muligt. Det er dernæst karakteristisk for Fler-tallets Forslag, at det tillægger Menighedsudvalget en ganske anden og meget mindre Betydning end den, som Mindretallet tillægger det; Menighedsudvalgets Opgave bliver i Følge Fler-tallets Forslag væsentlig kun den at udpege den enkelte Kandidat, som særlig maatte kunne tiltale de enkelte Vælgere, som have sat vedkommende Medlem ind i Udvalget. Tanken om Udvalget som en Repræsentation for den samlede Menighed er forladt i Fler-tallets Forslag; der vil efter det siesynlig i mange Tilfælde strag og uigjensidelig være tilstede en meget skarp Mod sætning i Udvalget, fordi de enkelte Medlemmer møde hver for sig med en vis bestemt given Opgave, der vanskeliggjør eller maaste endog umuliggjør en frugtbar indbyrdes Forhandling. Det, der derimod ligger til Grund for Mindretallets For-